

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallelia Confessionis Avgvstinianae, Et Avgvstanæ

Hänlin, Georg

Friburgi Helvetiorum, 1592

VD16 H 131

Articvlvs 5 De Ministerio docendi Euangelij, & administrandi Sacramenta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29407

nem induat; non dicit, imputet. Iterum, sicut fides dicitur Christi, nō quod illā credat Christus, sed quia ejus largitate donatur nobis; sic & justitia nostra dicitur Christi, non quod hac justus ipse sit, sed nos; quæ tamen nostra dicitur, quia ejus largitate donatur nobis. Ideoq; etiam utroq; loco isto pro nostra sententia uti volui. Tertius in Psalm. 32. fidei justitiam tribuit in sensu dico. Quod & hinc probabilius fit, quod pugnam in justo requirit. Imputationis istius nè verbulo quidem meminit. Quartus in Psalm. 70. iustitiam hominis propriam condemnat, quæ est extra iustitiam Dei. Sed quid hæc ad imputationem illam? maxime cùm ibidem dicat Augustinus, ut & Pappus citat, hominem justum esse iustitiâ data à Deo; non autem dicat, imputatâ.

ARTICVLVS V.

DE MINISTERIO DOCENDI EVANGELIJ, & Administrandi Sacramenta.

SN hoc Articulo Conclusio I. quæ ministerium Evangelij docendi, & porrigendi Sacramenta institutum afferit, ut fidem consequamur, admittitur tanquam veritati & Augustino consentanea, si quoad Sacramenta accipiatur de infantibus: & iterum, non de sola fide, sed & cæteris ad salutem necessarijs; nō etiam, si de adultis, vel fide sola, siquidem extra cōtroversiam sit, adultum sacramenta utiliter participare voluntem jam credere debere. Si credit, igitur non fidem primū consequitur, sed habet jam, & in ea confortatur per gratiā, quam Sacramenti participatio idonea confert. Quæ etiam unâ cum Fide eidem participant reliquarum virtutū dona p̄fstat. Quod D. Aug. in omnibus istis locis affirmat, in quibus Sacramenta visibilia signa esse dicit invisibilis gratiæ. Cujusmodi sunt

Augustinus. de catechizan. rud. cap. 26. Tom. 4.
col. 923. B.

De Sacramento sanè quod accepit (loquitur de rudi) cùm ei benè cōmendatum fuerit, signacula quidem rerum divinarum esse

esse visibilia, dicendum est; sed res ipsas invisibiles in eis hono-
rari, nec sibi habendam esse illam speciem benedictione significa-
tam, quemadmodum habetur in usu quolibet.

Idem Lib. 19. contra Faust. c. 16. Tom. 6. col. 349. D.

Quid enim aliud quæq; corporalia Sacra menta, nisi quædam
quasi verba visibilia, sacrosancta quidem, veruntamen mutabilia
& temporalia. Et paulò post: Sonant & transeunt; virtus tamen,
quæ per ista operatur jugiter manet, & donum spirituale, quod
per ista insinuatur, æternum est.

Idem Tracta. 80. In Euang. Ioan. Tom. 9 col. 445. a. b.

Vnde ista tanta virtus aquæ, ut corpus tangat, & cor abluat, nisi
faciente verbo? Non quia dicitur, sed quia creditur.

Idem super Levit. quest. 84. Tom. 4. col. 227. D.

Advertendum est, &c.

Neque aliud loca ambo à Pappo allata evincunt. Ostendunt
namq; prædicationem ad fidem acquirendam requiri & necel-
lariam esse. De Sacramentis in ijsdem nihil nè verbum quidem,
licet eadem ad fidem & alia ad salutem pertinentia consequen-
ta, pro ut modo dixi, in infantibus certissima media esse, nequa-
quam unquam negaverimus. In adultis fidem præsupponunt,
non dant; sed acceptam jam anteadaugent & cōfirmant, adeò
ut si sit qui fide carens ad Sacra menta accedat, quantumvis Sa-
cramentum, nequaquam tamen Rem Sacramenti, & sanctifica-
tionis, sive Sancti spiritus gratiam accipiat; sicut neq; is, qui pec-
catis alijs immeritus est; cuius locupletissima apud D. Augusti-
num sequentia testimonia exstant.

*Augustinus, Lib. 4. contra Donatist. c. 12. Tom. 7.
col. 425. D.*

Si ipse, qui accipit perversus est; nec perverso ad salutem pro-
dest quod datur, & sanctum tamen in eo permanet quod acci-
pitur. Nec ei si correctus fuerit iteratur.

*Idem Lib. 2. contra literas Petilianis, cap. 47. Tom. 7.
col. 120. D.*

Memento ergò Sacramētis Dei nihil obesse mores malorum
homī-

Hominum, quō illa vel omnino nō sint, vel minūs sancta sint; sed
ipsis malis hominibus, ut hæc habeant ad testimonium damnationis, non ad adjutorium sanitatis.

Idem Tractat. 26. in Euangel. Iohannis, Tom. 9.

colum. 227. D.

Aliud est Sacramētū, aliud est virtus Sacramēti. Quām multi
de altari accipiunt, & moriuntur; & accipiendo moriuntur.

Idem in Psalm. 77. Tom. 8. colum. 851. A.

Cūm essent omnia communia sacramenta (in veteri Testamento,) non communis erat omnibus gratia, quæ Sacramētū virtus est, sicut & nūc jam revelata fide, quæ tunc velabatur, omnibus in nomine Patris, & Filij & Spiritus sancti baptizatis commune est lavacrum regenerationis; sed ipsa gratia, cuius ipsa sunt sacramenta, quā membra corporis Christi, cum suo capite regenerata sunt, nō communis est omnibus. Nam & Hæretici habent eundem baptismum, & falsi fratres in communione Catholici nominis.

Idem cādēni de caussa multoties affirmat, apud Hæreticos, vel Schismaticos sacramenta esse, nō tamen sanctificare; maximē libro 2. cont. Cresconium. c. 10. Tom. 7. col. 226. a b. Item lib. 4. contra Donatist. c. 25. Tom. 7. col. 434. a. Et passim in libris contra eosdem.

Nihil dico quōd partes ministerij Ecclesiastici nō omnes hīc proponantur, de quo suo loco.

Ex quibus jam intelligitur etiam, quantū absit à Sententia D. Augustini Conclusio II. Quantū ad hoc, quod Sacramēta Instrumenta facit, per quæ donetur Spiritus sanctus, qui fidem efficiat, ubi & quando visum est DEO, in Ihs qui audiūt Euangeliū. Siquidem Fides in suscipiente sacramentum utiliter, necessariò susceptionem præcedat, uti ex modō allatis testimonijs manifestum est.

Loca tria ad illius confirmationem producta à Pappo nihil hū
jus in se habent; sed tantum declarant, indignitatem Ministri in
suscipiente Sacramētū, modō idoneus & dispositus ipse sit,

F. ejus

¶ PARALLEL A CONFESS ION.

ejus effectum non impedire. Sed quis hoc, nisi Donatista neget,
quos ipse D. Augustinus fortiter meritò cōpressit, & redarguit.

Conclusio III. Pappi: *Doctrina Euangeliū est, quod Deus nō proprie nostrarū merita, sed propter Christum justificet hos, qui credunt, se propter Christum in gratiam recipi.* Quomodo, & in quo sensu,
& cum veritate, & cum D. Augustino consentiat, liquet ex dictis
circa articulum præcedentem de Iustificatione.

Conclusio I V. *In quantum damnat sentientes, Spiritum sanctum contingere sine verbo externo*, verissima est: uti ex testimonij à Pappo allatis patet. In quantum autem rejicit hominum præparations, & opera ad accipiendum Spiritum sanctum, si quidem loquatur: de operibus factis ab hominibus adultis cum auxilio Dei, excitantis & prævenientis eos, meritò condemnatur & ipsa, ceu & scripturæ, & Augustino contraria. An non enim Apostolis dictum; Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos. Matth. 28. Item Act. 2. Quid faciemus viri fratres? quibus Petrus; Pœnitētiam agite; & baptizetur unusquisque vestrum, &c. Et accipietis donū Spiritū sancti. Ad Saulum Act. 9. à Christo ipso dicitur: Surge & ingredere civitatē, & dicetur tibi, quid te oporteat facere. Augustini verba de hac eadē re apertissima sunt Epist. 108. ad Seleucianum Tom. 2. colum. 506. c. Agunt enim homines ante bāptismum pœnitentiam de suis prioribus peccatis; ita tamen ut etiam baptizentur; sicut scriptum est, in Actibus Apostolorum, &c.

Loca duo adducta hīc nihil contra hæc faciunt: prior enim est contra solos Enthusiastas contemnentes externam prædicationem verbi. De præparationibus nihil prorsus habet. Idem iudicium de secundo: habet enim nihil nisi verbum prædicatum per Prophetas & Apostolos esse lumen; esse lucernam. Quid igitur probavit
Pappus?

ARTIC V.